

Beslut

1 (1)

Datum för beslut
2016-01-11

Beslutsserie
GD-beslut

Nummer
Nr 1/2016
Dnr STY2015/80

Beslutande Susanna Axelsson, tillförordnad generaldirektör
Föredragande Sofia Tranæus, avdelningschef
Christel Hellberg, projektledare

Remissvar av rapporten "Research quality evaluation in Sweden – FOKUS" rörande modell för resursfördelning till universitet och högskolor innefattande sakkunnig granskning av forskningens kvalitet och relevans

Bakgrund

SBU har beretts möjlighet att ge synpunkter på förslagen i betänkandet av rapporten "Research quality evaluation in Sweden – FOKUS" rörande modell för resursfördelning till universitet och högskolor innefattande sakkunnig granskning av forskningens kvalitet och relevans.

Beslut

SBU lämnar remissvar enligt bilaga 1.

Bilaga 1: Remissvar av rapporten "Research quality evaluation in Sweden – FOKUS" rörande modell för resursfördelning till universitet och högskolor innefattande sakkunnig granskning av forskningens kvalitet och relevans.

Stockholm den 11 januari, 2016

Susanna Axelsson
Tillförordnad generaldirektör

Sofia Tranæus
Avdelningschef

Remissvar

1 (3)

Datum
2016-01-11

Vår beteckning
STY2015/80

Er beteckning
U2014/07505/F

Utbildningsdepartementet
Forskningspolitiska enheten

Remissvar av rapporten "Research quality evaluation in Sweden – FOKUS" rörande modell för resursfördelning till universitet och högskolor innefattande sakkunnig granskning av forskningens kvalitet och relevans

Sammanfattning av rapporten

Dagens system byts ut mot ett nytt avseende utdelning av 20 % av det anslag som delas ut till olika universitet/högskolor för forskning. Tidigare gjordes detta på årlig basis där följande faktorer bedömdes: publikationer/citeringar, samt hur mycket anslag man fått från externa medel. Kostnaden för detta har varit ca 1 miljon/ år det vill säga 6 miljoner på 6 år. Det nya förslaget innebär att utvärdering sker vart 6:e år. Cirka 900 experter rekryteras för bedömning av tre olika komponenter, vetenskaplig kvalitet, kvalitetsförhöjande faktorer samt påverkan utanför akademien. Bedömning sker inte bara per lärosäte sammanlagt, utan även uppdelat per ämnesområde. För forskningskvalitet delas bedömningen upp i 24 forskningsområden, för de övriga två bedömningspunkterna delas bedömningen upp i fem områden. Det nya systemet beräknas kosta 170 miljoner/sex år + en initial uppstartskostnad på 65 miljoner. Av de 170 miljonerna beräknas 75 miljoner omfatta administrativa kostnader + experter och 95 miljoner vara extra kostnader för universiteten/högskolorna för insamlande av material, skrivande av ansökningar och case studies etc.

Synpunkter

Generella

- Förslaget till nytt system för fördelning av forskningsmedel är bra men har en reaktiv profil, mer "behandling" än "prevention". Även om det föreslagna nya systemet är mycket bättre och till stor utsträckning mäter relevanta faktorer så finns en risk att det kommer ta mer resurser från forskning än vad det kommer generera. Forskarna är redan idag upptagna med många administrativa åtagande, bland annat att skriva ansökningar om medel och granskning av ansökningar. Rapporten skulle stärkas av **en problematisering kring forskningskvalitet i relation till forskarutbildningen**. De faktorer som finns i FOKUS bör till exempel kunna vävas in i forskarutbildningen för en långsiktig kvalitetshöjning.
- Rapporten/förslaget skulle även vinna på en **tydligare beskrivning av förutsättningar, likheter och olikheter mellan grundforskning och tillämpad forskning**. Den tillämpade forskningen har till viss del behov av andra kriterier och bedömningsgrunder än grundforskning. Till exempel är

”novelty” ofta av mindre vikt medan ”relevans” har en högre. På samma sätt kan det finnas en viktförskjutning mellan ”internationell” och ”nationell” där tillämpad forskning kan vara mycket beroende av lokala faktorer.

Specifika

4.2

- Punkt a) Borde inte antalet artiklar som krävs vara satt i förhållande till storleken på universitetet/högskolan, det vill säga att en större borde ha en högre gräns?
- Punkt b) Medför en risk att man bara anställer x antal personer under det sista året för evalueringsperioden bara för att uppfylla kraven. Detta kan leda till fler visstidsanställningar. Bättre med ett uttryck som beskriver hela tidsperioden.
- Hur ska man hantera artiklar som där författare från flera lärosäten ingår. Ska de räknas dubbelt? Det vill säga en gång per lärosäte? Finns det då en risk att man börjar ”bjuda in delförfattare” på en generös basis för att få fler publikationer att räkna med.

5.1

- Utmärkt med sexårsperioder. Forskningen behöver få tid på sig att producera och publicera. Sannolikt att längre bedömningsperioder leder till bättre forskning.

5.3.1

- ”Novelty” är inte alltid lämplig som kriterium avseende tillämpad forskning där till exempel upprepning för att säkerställa resultaten kan vara desto viktigare. Denna punkt skulle vinna på att utvecklas att innefatta även andra aspekter, beroende på forskningsområde.
- Under denna sektion bör ett resonemang avseende relevans läggas in.

5.3.2

- Det är positivt att man själv får välja ut och promota sin främsta forskning. Undrar dock om inte 5 % blir för mycket att gå igenom för bedömarna?
- Det är negativt att man även har med citering (även om det nog inte går att komma undan). Väldigt mycket bra forskning är svår att publicera då till exempel negativa resultat, forskning som går mot paradigmet etc citering är väldigt trubbigt bedömningsverktyg.

5.5

- 15 % bedömningsvikt för ”Impact of research beyond academia” är lågt satt avseende tillämpad forskning där relevans och direkt påverkan på praktik är en av huvudsyftena. Olika viktfördelningar för grundforskning respektive tillämpad forskning skulle vara mer relevant för de olika inriktningarna. För tillämpas

forskning skulle det vara rimligare att "impact" utgör upp emot en tredjedel av bedömningsunderlaget.

6.4.2

- "and that the other half be made up of experts representing societal and/or industry interests, whose main task will be to assess impact beyond academia"
Om man ska ha experter med som representerar näringslivet/industrin, finns inte då en risk avseende intressekonflikter, jäv? En gemensam jävsdeklaration liknande den som myndigheterna inom hälso- och sjukvårdsområdet har, bör kunna utvecklas och tillämpas.